

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ІМ. Б. Д. ГАВРИЛИШИНА

ЗАТВЕРДЖУЮ
 В.о. директора ІНІМВ
 Ім. Б. Д. Гаврилишина
 Людмила ГАВРИЛЮК-СЕНСЕН

2024р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з науково-педагогічної роботи
 Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»
 ступінь вищої освіти – бакалавр
 галузь знань – 03 Гуманітарні науки
 спеціальність – 035 Філологія
 спеціалізація - 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
 перша – англійська
 освітньо-професійна програма – «Бізнес-комунікації та переклад»

кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практ.	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Іспит, залік
Денна	1	2	30	30	4	8	48	120	Іспит

30.08.2024р.

Тернопіль – ЗУНУ, 2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 03 Гуманітарні науки, 035 Філологія, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №11 від 26.06.2024 року).

Робочу програму склала доцент кафедри іноземних мов та інформаційно- комунікаційних технологій, канд. філол. наук, доцент Олександра ДУДА.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та інформаційно- комунікаційних технологій (протокол № 1 від 26 серпня 2024 року)

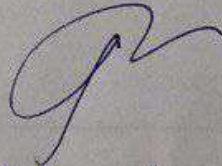
Завідувач кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, канд.філол.наук, доцент

Оксана КРАЙНЯК

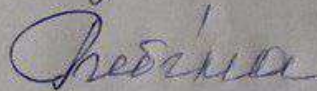
Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 035 Філологія, (протокол № 2 від 30 серпня 2024 року).

Голова групи забезпечення спеціальності 035 Філологія, канд.філол.наук, доцент

Світлана РИБАЧОК

Гарант освітньо-професійної програми, канд.філол.наук,доцент

Наталія РИБІНА

**Структура робочої програми навчальної дисципліни
«Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»**

1. Опис дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»

Дисципліна «Вступ до перекладознавства(англійською мовою) »	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів: 4	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Статус дисципліни Нормативна дисципліна циклу професійної підготовки Мова навчання: англійська.
Кількість залікових модулів: 5	Спеціальність 035 Філологія	Рік підготовки: 1 Семестр: 2
Кількість змістових модулів: 4	Спеціалізація - 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша –англійська	Лекції: 30 год. Практичні заняття: 30 год.
Загальна кількість Годин: 120	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: 48 год. Тренінг: 8 год. Індивідуальна робота : 4год.
Тижневих годин: 8, з них аудиторних: 4		Вид підсумкового контролю: екзамен.

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» є здобуття знань і умінь у сфері філології, що надасть можливість розв'язувати складні спеціалізовані завдання і прикладні проблеми у професійній діяльності й у процесі навчання, які характеризуються комплексністю та певною невизначеністю умов. Цілі вивчення дисципліни полягають також в наданні студентам-філологам уявлення про основні закономірності перекладу, його найбільш доцільні принципи, методи та прийоми, у формуванні у них знань, умінь й початкових навичок різних видів перекладу, розвитку творчого мислення й достатнього рівня перекладацької компетенції.

Завдання вивчення дисципліни

Завдання вивчення дисципліни полягає у формуванні загальних та фахових компетентностей філолога-перекладача з двох іноземних мов на українську з метою використання цих навичок у професійній діяльності.

2.2. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

2.3. Передумови для вивчення дисципліни.

Курс «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» базується на отриманих в рамках навчання в середній школі знаннях з іноземної мови, які передбачають, що студент може розуміти основний зміст чіткого нормативного мовлення з повсякденної тематики, має розвинуті навички аналізу лексико-граматичних та синтаксичних структур, викладених іноземною мовою. Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» також є опанування таких освітніх компонент освітньої програми: «Іноземна мова (англійська)», «Мовознавство», «Лінгвокраїнознавство».

2.4. Результати навчання.

РН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.

РН 8. Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.

РН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності

РН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

3. Програма навчальної дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Тематика:

1. Історія перекладу. Дві тенденції у перекладі: дослівний переклад та переклад за змістом.
2. Суперечка про перекладність: причини виникнення, сутність, сучасне наукове трактування.
3. Історія перекладу в Україні: період Київської Русі, московського царства і Речі Посполитої XVI–XVIII століть.
4. Розвиток літературного перекладу в Україні XIX сторіччя. Переклад в Україні радянського періоду.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.

Тематика:

1. Передумови виникнення теоретичного перекладознавства як науки. Різні напрями розвитку теоретичного перекладознавства: літературознавчий та лінгвістичний.
2. Етапи становлення мовознавчої парадигми теоретичного перекладознавства.
3. Загальнотеоретичні поняття сучасного перекладознавства. Переклад як об'єкт наукового аналізу.
4. Термінологічні визначення поняття «переклад». Предмет теорії перекладу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3.

Тематика:

1. Моделювання перекладацької діяльності. Діяльнісний підхід до дослідження перекладу.
2. Класичні моделі перекладу. Денотативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу.

Семантична модель перекладу..

3. Новітні моделі перекладу: загальний огляд (скопос-теорія, інтерпретативна теорія, теорія динамічної еквівалентності, нормативна (когнітивна) теорія перекладу)
4. Принципи типології перекладу.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 4.

Тематика:

1. Прагматичні аспекти перекладу. Переклад як реальний процес.
2. Суб'єктивні фактори перекладацького процесу: загальна характеристика.
3. Адекватність, еквівалентність та перекладність. Перекладацькі співвідношення. Перекладацькі прийоми.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)»

Денна форма навчання

Назва теми	Кількість годин			Індивідуальна робота	Тренінг	Форма контролю
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота			
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Історія перекладу.	2	2	2			
Тема 2. Суперечка про перекладність: причини виникнення, сутність, сучасне наукове трактування.	2	2	2			
Тема 3. Історія перекладу в Україні: період Київської Русі та московського царства.	2	2	2			
Тема 4. Розвиток літературного перекладу в Україні XIX сторіччя. Переклад в Україні радянського періоду.	2	2	4			
Змістовий модуль 2.						
Тема 5. Передумови виникнення теоретичного перекладознавства як	2	2	2			

науки.						
Тема 6. Етапи становлення мовознавчої парадигми теоретичного перекладознавства.	2	2	2			
Тема 7. Загальнотеоретичні поняття сучасного перекладознавства.	2	2	4			
Тема 8. Термінологічні визначення поняття «переклад».	2	2	4	4	8	Опитування під час занять
Змістовий модуль 3.						
Тема 9. Моделювання перекладацької діяльності..	2	2	4			
Тема 10. Класичні моделі перекладу	2	2	4			
Тема 11. Новітні моделі перекладу.	2	2	4			
Тема 12. Принципи типології. перекладу.	2	2	4			
Змістовий модуль 4.						
Тема 13. Прагматичні аспекти перекладу	2	2	2			
Тема 14. Суб'єктивні фактори перекладацького процесу	2	2	4			
Тема 15. Адекватність, еквівалентність та перекладність	2	2	4			
Разом	30	30	48	4	8	

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВА (АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ)»

Практичне заняття 1 – 4.

Тема: Історія перекладу. Дві тенденції у перекладі: дослівний переклад та переклад за змістом. Суперечка про перекладність: причини виникнення, сутність, сучасне наукове трактування. Історія перекладу в Україні: період Київської Русі та московського царства. Розвиток літературного перекладу в Україні XIX сторіччя. Переклад в Україні радянського періоду. Розвиток літературного перекладу в Україні XIX сторіччя. Переклад в Україні радянського періоду.

Практичне заняття 5 – 8.

Тема: Передумови виникнення теоретичного перекладознавства як науки. Етапи становлення мовознавчої парадигми теоретичного перекладознавства. Загальнотеоретичні поняття сучасного перекладознавства. Термінологічні визначення поняття «переклад».

Практичне заняття 9 – 12.

Тема: Моделювання перекладацької діяльності. Класичні моделі перекладу. Новітні моделі перекладу. Принципи типології. перекладу.

Практичне заняття 13 –15.

Тема: Прагматичні аспекти перекладу. Переклад як реальний процес. Суб'єктивні фактори перекладацького процесу. Адекватність, еквівалентність та перекладність.

6. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тренінг — це запланований процес модифікації (зміни) ставлення, знання чи поведінкових навичок того, хто навчається, через набуття навчального досвіду, щоб досягти ефективного виконання в одному виді діяльності або в певній галузі.

Тематика тренінгів.

Тема 1. Особливості синхронного перекладу

Завдання: Імітація реальної професійної ситуації, під час якої необхідно провести послідовний переклад для іноземців, які мають на меті ознайомитися із послугами місцевого готелю. За результатами перекладу сформулювати перелік послуг, які надаються цим готелем та оцінити якість та доступність подачі інформації про запропонований сервіс цієї туристичної установи.

Структура тренінгу:

А. Підготовчий етап: викладач інформує учасників про зміст кожної ролі, після чого створюються рольові групи. Далі відбувається опанування ролей і з'ясування суті проблемного питання симулятивної професійної ситуації.

Б. Основний етап: Виконання послідовного перекладу для «іноземців» із «менеджером» про послуги даного готелю.

Підготувати звіт про виконання свого перекладу.

Тема 2. Письмовий переклад презентації послуг готелю/туристичної фірми.

Завдання: Підготувати письмовий переклад презентації послуг готелю/ туристичної фірми.

Структура тренінгу:

А. Підготовчий етап: Ознайомлення із послугами, що надаються одним із міських готелів.

Б. Основний етап: Підготувати письмовий переклад презентації з метою реклами послуг обраного готелю.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

При обмеженні навчального аудиторного часу, а також з урахуванням обов'язкової умови інтенсивного характеру вправ для оволодіння іноземною мовою, виникає необхідність навчати студентів самостійно працювати в позааудиторний час. Самостійна робота студентів – важлива складова ефективної підготовки фахівців будь-якого освітньо-кваліфікаційного рівня в межах обраної спеціальності. Оскільки інтереси студентів філологів концентруються навколо їхньої майбутньої професії, то зміст і характер самостійної позааудиторної роботи узгоджується з найбільш глибокими й значущими мотивами їхньої діяльності, пов'язаними з профільною спеціальністю.

Сукупність стійких провідних мотивів, що орієнтують студентів на творчу роботу і виражають їхнє бажання самовдосконалюватись, фахово зростати в обраній ними галузі, дозволяють зрозуміти існування тісного взаємозв'язку між іноземною мовою і майбутньою професією, завдяки якому вони за допомогою іноземної мови мають можливість примножувати й поглиблювати свої знання за спеціальністю. Тому самостійна робота з дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» здійснюється у двох формах, які вимагають суттєвих витрат часу та зусиль:

- читання для професійних та академічних потреб;
- письмо для професійної діяльності і академічних потреб.

Для самостійного опрацювання студентам пропонується із низки завдань, наведених у таблиці А, обрати одну із тем для аналізу з подальшим написанням і презентацією доповіді у формі реферату. Обрана тема підлягає вивченню у рекомендованій послідовності після уважного опрацювання матеріалу, передбаченого для аудиторної роботи. Основою для ознайомлення є літературні джерела, наведені у переліку. За умови незрозумілих питань студентам рекомендується звертатися за консультаціями до викладача з метою отримання необхідних роз'яснень щодо організації самостійної роботи та можливого розширення списку літературних джерел.

Самостійна робота призначена для більш поглибленого вивчення найважливіших питань курсу. Викладачем надаються відповідні додаткові індивідуальні консультації, що розширюють професійний світогляд майбутніх філологів.

№ модуля	Читання для професійних та академічних потреб.	Письмо для професійної діяльності та академічних потреб.
1.	<p>1. Аналіз теми <i>Історія виникнення перекладу</i>.</p> <p>2. Аналіз теми <i>Типи і види перекладу</i>.</p> <p>3. Аналіз теми <i>Класифікація одиниць перекладу</i>.</p> <p>4. Аналіз теми <i>Переклад в системі гуманітарних наук</i>.</p> <p>5. Аналіз теми <i>Переклад, інтерпретація, переспів</i>.</p> <p>6. Аналіз теми <i>Види еквівалентів</i>.</p> <p>7. Аналіз теми <i>Місце та значення контексту у перекладі</i>.</p> <p>8. Аналіз теми <i>Основні функціонально-стильові типи текстів</i>.</p> <p>9. Аналіз теми <i>Лексичні трансформації</i>.</p> <p>10. Аналіз теми <i>Типи компенсаційних засобів у перекладі</i>.</p> <p>11. Аналіз теми <i>Граматичні трансформації при перекладі</i>.</p> <p>12. Аналіз теми <i>Переклад стилістично маркованих одиниць</i>.</p>	<p>1. Написання та презентація доповіді на тему <i>Історія виникнення перекладу</i>. Написання реферату на тему про історичні етапи виникнення перекладу.</p> <p>2. Створення Power Point презентації, що порівнює <i>Типи і види перекладу</i>.</p> <p>3. Письмовий аналіз основних одиниць перекладу.</p> <p>4. Написання доповіді на тему <i>Переклад в системі гуманітарних наук</i>.</p> <p>5. Написання реферату на тему <i>Переклад, інтерпретація, переспів</i>.</p> <p>6. Написання реферату на тему <i>Види еквівалентів</i>.</p> <p>7. Написання доповіді на тему <i>Місце та значення контексту у перекладі</i>.</p> <p>8. Написання реферату на тему <i>Основні функціонально-стильові типи текстів</i>.</p> <p>9. Написання реферату на тему <i>Особливості лексичних трансформацій</i>.</p> <p>10. Написання реферату на тему <i>Типи компенсаційних засобів у перекладі</i>.</p> <p>11. Написання реферату на тему <i>Граматичні трансформації при перекладі</i>.</p> <p>12. Написання реферату на тему <i>Переклад стилістично маркованих одиниць</i>.</p>

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- студентські презентації та виступи на наукових заходах;
- модульна контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.
- екзамен;

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Вступ до перекладознавства (англійською мовою)» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Поточне оцінювання	Модульний контроль 2	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен 1
Визначається як середнє арифметичне із оцінок, отриманих на практичних заняттях: не менше 3 оцінок (заняття 1-8).	Письмова робота (теми 1-8).	Визначається як середнє арифметичне із оцінок, отриманих на практичних заняттях: не менше 3 оцінок (заняття 9-15).	Письмова робота (теми 9-15).	Оцінка за виконання тренінгу визначається як середнє арифметичне оцінок за виконання двох завдань тренінгу	Оцінка за виконання завдання самостійної роботи	1. Тестові завдання (30 тестів по 2 б.) = 60 балів 2. Два теоретичних питання по 20 балів кожне.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проектор Epson EB-505, ноутбук	1- 15
2.	Прикладне програмне забезпечення загального призначення (засоби Microsoft Office)	1 - 15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білоус О.М. Теорія і технологія перекладу. Курс лекцій: доопрацьований та доповнений. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2020. 200 с.
2. Дуда О. І., Боднар О. Б. Вступ до перекладознавства. Конспект лекцій та завдань для практичних занять для студентів спеціальності «Філологія». Тернопіль. ЗУНУ, 2023. 190с.
3. Дуда О.І., Боднар О.Б. Методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу « Вступ до перекладознавства» для студентів спеціальності «Філологія». Тернопіль.ЗУНУ, 2023. 180с.

4. Дуда О.І., Боднар О.Б. Методичні рекомендації для виконання комплексного практичного індивідуального завдання з курсу «Вступ до перекладознавства» для студентів спеціальності «Філологія». Тернопіль.ЗУНУ,2023,180с.
5. Дуда О.І., Рибачок С.М., Гумовська І.М. Socio-cultural approach to future translators' training.Закарпатські філологічні студії. Наукове видання. Видавничий дім «Гельветика», 2022,Вип.21, Том 2, С.163-167.http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/21/part_2/33.pdf
6. Загальна теорія перекладу для першого (бакалаврського) рівня. Навч.-метод. посібник. К.: Вид. центр КНЛУ, 2018. 296 с.
7. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. К.:Юніверс, 2022.
8. Корунець І.В. Вступ до перекладознавства.5-те видання. Вінниця: Основа, 2020, 358 с.
9. Крайняк Л.К., Дуда О.І. Рибіна Н.В. Особливості перекладу фінансових термінів англійської галузевої літератури. Закарпатські філологічні студії. Наукове видання. Видавничий дім «Гельветика», 2021,Вип.19, Том 2, С.105-110.
http://zfs-journal.uzhnu.uz.ua/archive/19/part_2/21.pdf
10. Крайняк Л.К.,Дуда О.І., П'ятничкаТ.В., Рибіна Н.В. Економічний дискурс як детермінанта перекладацької стратегії. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету Серія: Філологія, випуск 54,2022. С.204-208.
[.http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v54/49.pdf](http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v54/49.pdf)
11. Крайняк Л.К., Дуда О.І., Рибачок С.М., Боднар О.Б., Англо-український переклад загальноживаної лексики текстів економічного дискурсу // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету Серія: Філологія, випуск 56,2022. С.268-272.<http://vestnik-philology.mgu.od.ua/archive/v56/59.pdf>
- 12.Могілей І.І. Вступ до перекладознавства. Черкаси: ЧІТІ, 2019. 47 с.
13. Ребрій О. В. Вступ до перекладознавства : конспект лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «Бакалавр» факультету іноземних мов / О. В. Ребрій. Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2018. 116 с.
14. Теорія перекладу: для студентів3-4 курсів ф-ту «Референт-перекладач», які навчаються за спеціальністю 035 Філологія (Переклад) / Нар. укр. акад., [каф. теорії та практики перекладу ; авт.-упор. О. А. Кальниченко]. – Харків : Вид-во НУА, 2022. Ч. 1. 64 с.
15. Theories-of-Translation-An-Anthology-of-Essays-from-Dryden-to-Derrida. Режим доступу:
<https://www.scribd.com/book/370572033/>